

Therefore, the objective of the article was the research of regulatory principles of liability of officials and civil servants of the Deposit Guarantee Fund and the ways to improve them.

The allocation between the concepts of “an official” and “a civil servant” has been carried out; the types of legal liability of officials and civil servants of the DGF have been analyzed.

On the basis of the analysis of the legal doctrine and the provisions of the current legislation, it has been determined that the managing director, heads and deputy heads of departments, services, sectors, units and divisions of the DGF are officials, and an authorized person of the DGF is a civil servant. The ways of improving legal liability of these persons have been determined; in particular the author has offered to provide personal liability of the employees of the DGF in the legislation for the fulfillment of the powers delegated to them by the Managing Director of the Fund.

It has been concluded that solving the problems of legal regulation of the responsibility of officials and civil servants of the Deposit Guarantee Fund should provide for the strengthening of the liability of these persons, as well as the legislative consolidation of the types of legal liability of these persons and the list of offenses, for committing which it is applied.

Keywords: officials, system of deposit guarantee of individuals, civil servants, Deposit Guarantee Fund, legal liability.

УДК 342.5

І. О. КЛОЧКО,

*начальник Територіального управління державної судової адміністрації
України в Полтавській області, заслужений юрист України,
здобувач Університету сучасних знань (м. Київ)*

ОРГАНИ ПРОКУРАТУРИ УКРАЇНИ В СИСТЕМІ СУБ'ЄКТІВ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ

Розглянуто місце органів прокуратури України в системі інших суб'єктів протидії корупції; визначено систему суб'єктів протидії корупції; проведено дослідження особливостей функціонального й організаційного становища органів прокуратури в системі інших суб'єктів протидії корупції.

Ключові слова: органи прокуратури, корупція, суб'єкти, протидія, запобігання, система.

Klochko, I.O. (2017), “The prosecutor’s office of Ukraine in the system of subjects counteracting corruption” [“Orhany prokuratury Ukrainy v systemi subiektiv protydii koruptsii”], *Pravo i Bezpeka*, No. 4, pp. 47–52.

Постановка проблеми. Законом України «Про запобігання корупції» органи прокуратури України поряд з Національною поліцією, Національним антикорупційним бюро України та Національним агентством з питань запобігання корупції віднесено до спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції [1]. Між тим, цим законом однозначно не визначено підстави розмежування повноважень цих суб'єктів, а також роль кожного з них у сфері протидії та запобігання корупції (за винятком Національного агентства з питань запобігання корупції).

У законі України «Про прокуратуру» також не регламентовано функції та повноваження органів прокуратури в досліджуваній сфері, що породжує низку питань практичного та науково-теоретичного характеру, пов'язаних з визначенням місця органів прокуратури в системі інших суб'єктів протидії корупції в Україні. У зв'язку з цим виникає необхідність у проведенні комплексного дослідження проблеми функціонального й організаційного становища

органів прокуратури в системі інших органів, які мають повноваження щодо запобігання корупції.

Актуальність теми дослідження підтверджується тим, що у вересні 2016 р. набув чинності закон України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)», яким були внесені зміни у правовий статус органів прокуратури. За останні декілька років було ухвалено низку нових законів, зокрема «Про запобігання корупції», «Про прокуратуру», «Про Національну поліцію» та ін., що обумовило виникнення нових аспектів у діяльності органів прокуратури як суб'єктів протидії корупції. Наукові дослідження, присвячені визначенню таких аспектів, наразі відсутні, що ще раз підтверджує актуальність теми цієї статті.

Стан дослідження. У вітчизняній науці питання, пов'язані з антикорупційною діяльністю органів прокуратури, тією чи іншою мірою досліджували такі вчені, як С. М. Алфьоров, Г. В. Атаманчук, Ю. П. Битяк, В. М. Гарашук,

О. І. Добровольський, П. М. Каркач, С. В. Ківалов, Ю. І. Кругул, В. В. Кулаков, М. М. Луценко, М. І. Мичко, І. В. Озерський, О. Ф. Скакун, К. І. Хромова, Л. І. Щербина та ін. Однак комплексні дослідження, присвячені визначенню місця органів прокуратури в системі інших суб'єктів протидії корупції, що ґрунтуються на аналізі положень оновленого законодавства, відсутні.

Метою статті є визначення місця органів прокуратури в системі інших суб'єктів протидії корупції. Для досягнення поставленої мети необхідно виконати такі завдання: визначити систему суб'єктів протидії корупції, передбачену законодавством України, здійснити аналіз особливостей функціонального та організаційного становища органів прокуратури в системі інших суб'єктів протидії корупції, на підставі дослідження зробити узагальнюючий висновок про місце органів прокуратури в системі інших суб'єктів протидії корупції.

Виклад основного матеріалу. Органи прокуратури України посідають особливе місце в системі інших органів державної влади. Тривалий час серед науковців точиться дискусія з приводу визначення приналежності цих органів до однієї з трьох гілок державної влади, однак і досі вчені не змогли досягти єдиної однотайності з цього приводу.

Конституція України визначала правовий статус органів прокуратури в окремому розділі, виділяючи їх у самостійну систему органів, відмінну від законодавчої, виконавчої або судової гілок влади. Однак із набранням чинності законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)» [2] єдина стаття, в якій визначається статус органів прокуратури України, тепер міститься в розділі VIII під назвою «Правосуддя» [3]. Звичайно, було б помилковим тлумачити зазначений факт як віднесення законодавцем органів прокуратури до судової гілки влади, оскільки поряд зі статтями, що регламентують статус судів, інших судових органів, а також органів прокуратури, в цьому ж розділі міститься стаття про адвокатуру. Тож, імовірно, факт згадування органів прокуратури саме в тому розділі Конституції України, який присвячено правосуддю, означає лише те, що законодавець намагається змінити конституційний підхід до сприйняття органів прокуратури як контрольно-наглядових органів і наділити їх статусом органів, які сприяють своєю діяльністю здійсненню правосуддя, встановленню істини у справі. Саме з урахуванням таких особливостей і слід розглядати місце органів

прокуратури в системі інших суб'єктів протидії корупції.

Визначаючи особливості функціонального й організаційного становища органів прокуратури в системі інших суб'єктів протидії корупції, варто визначити поняття та види таких суб'єктів.

Так, на думку О. І. Добровольського, під суб'єктами протидії корупції слід розуміти визначених на нормативно-правовому рівні осіб, які здійснюють завдання із протидії корупції в конкретній сфері шляхом активного використання законодавчо закріплених повноважень (комплексу прав та обов'язків), за допомогою яких вони чинять регулюючий вплив на такі правовідносини [4, с. 76]. Із цього визначення можна виділити такі характерні ознаки суб'єкта протидії корупції: по-перше, це конкретна особа (фізична або юридична), яка має відповідний правовий статус; по-друге, така особа має бути наділена за законодавством повноваженнями у сфері протидії корупції; по-третє, діяльність зазначених осіб спрямовано на виконання завдань і функцій з протидії корупції та запобігання їй.

Слід погодитись із думкою С. С. Мірошниченка про те, що система суб'єктів протидії злочинним проявам (у тому числі корупції) – це не абстрактна теоретична конструкція. Вона існує та діє в межах соціально-правового механізму протидії злочинності в Україні [5, с. 43].

Система суб'єктів протидії та запобігання корупції визначається в законодавстві України. Із цього приводу варто нагадати, що в жовтні 2014 р. набув чинності вже четвертий за роки незалежності нашої держави закон у сфері регулювання правовідносин, пов'язаних із запобіганням та протидією корупції. Розглянемо еволюцію зміни законодавчо визначеної системи суб'єктів запобігання та протидії корупції.

Відповідно до ст. 4 закону України «Про боротьбу з корупцією» від 5 жовтня 1995 р. до таких суб'єктів належали Міністерство внутрішніх справ України, податкова міліція, Служба безпеки України, органи прокуратури України, Військова служба правопорядку у Збройних Силах України, інші органи та підрозділи, що створювалися для боротьби з корупцією згідно з чинним законодавством [6].

У подальшому у ст. 3 закону України «Про засади запобігання та протидії корупції» від 11 червня 2009 р. суб'єктами, які здійснювали заходи щодо запобігання та протидії корупції, визнавались Президент України, Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України й органи прокуратури України. Передбачалось також,

що координацію та контроль за діяльністю органів виконавчої влади щодо запобігання та протидії корупції здійснює Кабінет Міністрів України. Координацію діяльності правоохоронних органів з питань протидії корупції здійснювали в межах наданих їм повноважень, визначених законами, Генеральний прокурор України та підпорядковані йому прокурори.

Було врегульовано питання про утворення спеціально уповноважених суб'єктів, які в межах своєї компетенції безпосередньо здійснювали заходи щодо виявлення, припинення та розслідування корупційних правопорушень.

Суб'єктами, які брали участь у запобіганні, виявленні, а в установлених законом випадках і у здійсненні заходів щодо припинення корупційних правопорушень, відновленні порушених прав чи інтересів фізичних і юридичних осіб та інтересів держави, в інформаційному й науково-дослідному забезпеченні здійснення заходів щодо запобігання та протидії корупції, а також у міжнародному співробітництві в цій сфері, були:

- 1) уповноважені підрозділи органів державної влади;
- 2) місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування;
- 3) підприємства, установи й організації незалежно від підпорядкованості та форми власності, їх посадові особи, а також громадяни та об'єднання громадян за їх згодою [7]; положення цієї статті зберегли свою юридичну силу в законі «Про засади запобігання і протидії корупції» 2011 р. [8].

Отже, на різних історичних етапах розвитку нашої держави спостерігалось дедалі більше розширення кола суб'єктів протидії корупції.

Цілком обгрунтоване пояснення такому явищу було надане в аналітичній доповіді «Запобігання і протидія проявам корупції як елемент модернізації системи державної служби», де зазначалось, що встановлення досить широкого кола суб'єктів, що належать до різних гілок влади, а також тих, які не є владними суб'єктами, пов'язується з тим, що питання запобігання та протидії корупції має міжвідомчий характер і вимагає вжиття відповідних заходів з боку всіх державних інституцій, а також громадян та їх об'єднань [9, с. 105].

Таке пояснення є цілком очевидним, однак з ухваленням нового закону України «Про запобігання корупції» спостерігаємо декілька вартих уваги моментів: по-перше, в цьому законі відсутня окрема стаття, присвячена визначенню системи суб'єктів протидії корупції; по-друге, система спеціально уповноважених

суб'єктів у сфері протидії корупції була суттєво змінена. Зокрема, в системі цих суб'єктів з'явились два органи, основним призначенням яких є виконання завдань і функцій у сфері протидії корупції, – це Національне антикорупційне бюро України та Національне агентство з питань запобігання корупції. Два інші суб'єкти – органи прокуратури та Національна поліція України – мають у своїй структурі відповідні підрозділи, на які також покладаються аналогічні завдання.

М. М. Луценко та Л. І. Щербина, провівши аналіз законодавчо визначеної системи суб'єктів протидії корупції, дійшли висновку про те, що спостерігається звуження спеціально уповноважених суб'єктів запобігання корупції. Поряд із цим розширюється система суб'єктів відповідальності за корупційні правопорушення. Однак залишається проблема чіткого розмежування повноважень цих суб'єктів [10, с. 233]. Погоджуючись із висновком науковців, слід зауважити, що більш детальний аналіз закону України «Про запобігання корупції» показує, що, крім спеціально уповноважених суб'єктів протидії корупції, передбачається функціонування інших органів, які сприяють виконанню завдань і функцій у сфері протидії корупції [1]. Законодавець відмовився від підходу наведення вичерпного переліку системи суб'єктів протидії корупції.

На підставі цього С. М. Алфьоров зазначає, що протидія корупції може здійснюватися суб'єктами як безпосередньо, тобто бути головною функцією та завданням діяльності певного суб'єкта, так і опосередковано, тобто бути однією серед інших функцій. Якщо йдеться про перший вид суб'єктів, то маються на увазі спеціально уповноважені на здійснення заходів щодо виявлення, припинення та розслідування корупційних правопорушень органи. Друга група суб'єктів здійснює заходи із запобігання та протидії корупції опосередковано, тобто в межах своєї поточної діяльності шляхом спрямування та координації дій [11, с. 4]. Дійсно, найбільш широким критерієм класифікації суб'єктів протидії корупції є коло їх повноважень і міра участі у формуванні та реалізації державної політики у сфері протидії та запобігання корупції.

Детальний аналіз положень закону України «Про запобігання корупції» надає можливість за цим критерієм виділити такі групи суб'єктів протидії та запобігання корупції:

- 1) органи, які формують державну політику в сфері протидії корупції: Верховна Рада України, Президент України та Кабінет Міністрів України;

2) спеціально уповноважені суб'єкти протидії корупції: органи прокуратури, Національна поліція України, Національне антикорупційне бюро України та Національне агентство з питань запобігання корупції;

3) державні органи та громадські об'єднання, що беруть участь у реалізації окремих напрямків державної політики в сфері протидії корупції: Міністерство юстиції України (проведення антикорупційної експертизи), громадські об'єднання (внесення пропозицій суб'єктам права законодавчої ініціативи щодо вдосконалення законодавчого регулювання відносин, що виникають у сфері запобігання корупції, та ін.), органи Державної фіскальної служби України (здійснення фінансового контролю) та ін.;

4) інші органи та посадові особи, які здійснюють організацію та реалізацію державної політики в сфері протидії корупції в системі своїх органів.

Органи прокуратури в цій групі посідають місце в системі спеціально уповноважених суб'єктів протидії корупції. Водночас, органи прокуратури, як і інші органи та посадові особи, на яких поширюється дія закону України «Про запобігання корупції», зобов'язані організувати реалізацію антикорупційних заходів у системі власних органів, тому їх одночасно слід віднести і до четвертої групи суб'єктів протидії корупції.

Розглянемо організаційні та функціональні особливості становища органів прокуратури в системі інших спеціально уповноважених суб'єктів протидії корупції.

Відповідно до закону України «Про прокуратуру» в Генеральній прокуратурі України утворюється (на правах самостійного структурного підрозділу) Спеціалізована антикорупційна прокуратура [12]. До складу Спеціалізованої антикорупційної прокуратури входять: 1) управління процесуального керівництва, підтримання державного обвинувачення та представництва в суді; 2) аналітично-статистичний відділ; 3) відділ документального забезпечення. Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру очолює заступник Генерального прокурора України – керівник Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, який має першого заступника та заступника [13]. У територіальних органах прокуратури утворюються спеціальні відділи з питань організації діяльності у сфері запобігання та протидії корупції.

До функцій Спеціалізованої антикорупційної прокуратури належать такі: 1) здійснення нагляду за додержанням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності й досудового

розслідування Національним антикорупційним бюро України; 2) підтримання державного обвинувачення у відповідних провадженнях; 3) представництво інтересів громадянина або держави в суді у випадках, передбачених законом «Про прокуратуру» і пов'язаних із корупційними або пов'язаними з корупцією правопорушеннями. У межах реалізації своїх функцій Спеціалізована антикорупційна прокуратура здійснює міжнародне співробітництво [12].

Відповідно до наказу Генерального прокурора України «Про затвердження Положення про Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру Генеральної прокуратури України» Спеціалізована антикорупційна прокуратура забезпечує:

- участь у плануванні роботи Генеральної прокуратури України та контроль за своєчасним і якісним виконанням запланованих заходів;

- підготовку матеріалів на розгляд нарад, організацію та контроль за виконанням прийнятих рішень з питань, що належать до компетенції Спеціалізованої антикорупційної прокуратури;

- підготовку в межах повноважень наказів та інших організаційно-розпорядчих документів;

- здійснення аналітичної та методичної роботи;

- опрацювання проектів законів та інших нормативно-правових актів, внесення пропозицій щодо вдосконалення чинного законодавства;

- у межах компетенції розгляд і вирішення звернень громадян, запитів і звернень народних депутатів України, представників державних, громадських організацій та інших осіб, а також скарг учасників кримінального провадження на дії та рішення детективів і прокурорів [13].

Отже, на підставі дослідження можемо зробити такі **висновки** щодо визначення місця органів прокуратури в системі інших суб'єктів протидії корупції.

По-перше, для органів прокуратури діяльність у сфері протидії корупції хоча і не є основною, однак законодавством України ці органи віднесені до спеціально уповноважених суб'єктів у цій сфері. Така позиція законодавця обумовлюється тим, що у структурі Генеральної прокуратури України утворюється Спеціалізована антикорупційна прокуратура, для якої реалізація державної політики у сфері протидії корупції є основною функцією.

По-друге, в організаційному аспекті особливістю органів прокуратури як суб'єктів протидії корупції є те, що в їх структурі утворюються відділи або призначаються прокурори, які спеціалізуються на проведенні антикорупційних

заходів як у структурі самих органів прокуратури, так і в інших органах.

По-третє, у функціональному аспекті органи прокуратури порівняно з іншими спеціально уповноваженими суб'єктами мають положення координатора та виконують функцію нагляду за діяльністю інших суб'єктів у цій сфері.

Отже, особливістю органів прокуратури як спеціально уповноважених суб'єктів протидії корупції є те, що вони утворюються не лише

для виконання завдань і функцій щодо протидії корупції, але і для виконання функцій в інших сферах державного управління. Таке ж становище в системі спеціально уповноважених суб'єктів протидії корупції має також Національна поліція України. Однак, на відміну від Національної поліції, саме на органи прокуратури покладаються повноваження щодо здійснення координації та нагляду за іншими спеціально уповноваженими суб'єктами

Список бібліографічних посилань

1. Про запобігання корупції : закон України від 14.10.2014 № 1700-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 49. Ст. 2056.
2. Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя) : закон України від 02.06.2016 № 1401-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 28. Ст. 532.
3. Конституція України : закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-vr> (дата звернення: 05.12.2017).
4. Добровольський О. І. Адміністративно-правове регулювання протидії корупції в органах Державної фіскальної служби України : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Київ, 2015. 201 с.
5. Мірошниченко С. С. Органи прокуратури у системі суб'єктів протидії та запобігання злочинам проти правосуддя. *Вісник Національної академії прокуратури України*. 2012. № 1. С. 43–49.
6. Про боротьбу з корупцією : закон України від 05.10.1995 № 356/95-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1995. № 34. Ст. 266. Закон втратив чинність.
7. Про засади запобігання та протидії корупції : закон України від 11.06.2009 № 1506-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2009. № 45. Ст. 691. Закон втратив чинність.
8. Про засади запобігання і протидії корупції : закон України від 07.04.2011 № 3206-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 40. Ст. 404. Закон втратив чинність.
9. Запобігання і протидія проявам корупції як елемент модернізації системи державної служби / Івано-Франк. центр науки, інновацій та інформатизації. Івано-Франківськ, 2012. 237 с.
10. Луценко М. М., Щербина Л. І. Проблемні питання нормативно-правового визначення системи спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2015. № 4. С. 232–234. URL: http://lsej.org.ua/4_2015/63.pdf (дата звернення: 05.12.2017).
11. Алфьоров С. М. Суб'єкти, які здійснюють заходи щодо запобігання і протидії корупції, відповідно до проекту Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції». *Право і суспільство*. 2011. № 1. С. 3–7.
12. Про прокуратуру : закон України від 14.10.2014 № 1697-VII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18> (дата звернення: 05.12.2017).
13. Про затвердження Положення про Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру Генеральної прокуратури України : наказ Ген. прокуратури України від 12.04.2016 № 149 // Центр комп'ютерних технологій : сайт. URL: http://cct.com.ua/2016/12.04.2016_149.htm (дата звернення: 05.12.2017).

Надійшла до редколегії 07.12.2017

КЛОЧКО И. А. ОРГАНЫ ПРОКУРАТУРЫ УКРАИНЫ В СИСТЕМЕ СУБЪЕКТОВ ПРОТИВОДЕЙСТВИЯ КОРРУПЦИИ

Рассмотрено место органов прокуратуры Украины в системе других субъектов противодействия коррупции; определена система субъектов противодействия коррупции; проведено исследование особенностей функционального и организационного положения органов прокуратуры в системе других субъектов противодействия коррупции.

Ключевые слова: органы прокуратуры, коррупция, субъекты, противодействие, предупреждение, система.

KLOCHKO I. O. THE PROSECUTOR'S OFFICE OF UKRAINE IN THE SYSTEM OF SUBJECTS COUNTERACTING CORRUPTION

The place of the prosecutor's office of Ukraine in the system of other subjects of combating corruption has been considered; the system of subjects of counteracting corruption has been defined; the study of the peculiarities of the functional and organizational standing of the prosecutor's offices in the system of other subjects of combating corruption has been conducted.

It has been emphasized that, although the activity of the prosecutor's office in the field of combating corruption is not the main one, however, Ukrainian legislation refers this agency to specially authorized

subjects in this sphere. This position of the legislator is due to the fact that the specialized anti-corruption prosecutor's office is formed in the structure of the Prosecutor General's Office, the main function of which is the implementation of the state policy in the field of combating corruption. It has been determined that the peculiarities of the prosecutor's office as the subjects counteracting corruption in the organizational aspect are the fact that their structure contains departments or has prosecutors specialized in conducting anti-corruption measures both within the structure of the prosecutor's office or in other agencies. It has been proved that the prosecutor's offices in the functional aspect in relation to other specially authorized subjects occupies positions of the coordinator and performs the supervisory function over the activities of other subjects in this area.

It has been established that the feature of the prosecutor's offices as specially authorized counteractors is that they are formed not only for the fulfillment of tasks and functions related to combating corruption, but also for performing functions in other areas of public administration. The National Police occupies the same position in the system of specially authorized subjects counteracting corruption, however, the prosecutor's office in contrast to it, is empowered to accomplish coordination and supervision over other specially authorized subjects.

Keywords: *prosecutor's office, corruption, subjects, counteraction, prevention, system.*

УДК 342.5

О. В. ЛЕГКА,

*докторант Дніпропетровського національного
університету імені Олеся Гончара*

ФОРМИ ЗАКРІПЛЕННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ У СФЕРІ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Досліджено поняття та форми закріплення міжнародних стандартів у сфері адміністративної відповідальності, проаналізовано міжнародні нормативно-правові акти і здійснено їх видову класифікацію відповідно до сфери адміністративної відповідальності.

Ключові слова: *адміністративна відповідальність, форми закріплення, джерела права, правове регулювання, міжнародний стандарт.*

Lehka, O.V. (2017), "Forms of consolidation of international standards in the field of administrative liability" ["Formy zakriplennia mizhnarodnykh standartiv u sferi administrativnoi vidpovidalnosti"], *Pravo i Bezpeka*, No. 4, pp. 52–56.

Постановка проблеми. Україна, підписавши 10.11.1994 Угоду про партнерство і співробітництво між Україною та Європейськими Співтовариствами та їхніми державами-членами [1], взяла на себе зобов'язання з реформування вітчизняного законодавства, сформувавши таким чином своєрідний «євроінтеграційний» напрям спеціальних юридичних досліджень, основною метою яких є розробка теоретико-методологічних і наукових засад адаптації вітчизняного законодавства до європейських принципів та стандартів. Формування нового правового простору, зміна соціальних пріоритетів призводять до необхідності по-новому, більш ґрунтовно дослідити усталені правові інститути, які створюють фундамент правової системи та забезпечують належний рівень функціонування правових відносин у країні, зокрема інститут адміністративної відповідальності.

Стан дослідження. Загальним науково-теоретичним підґрунтям дослідження цього питання є фундаментальні наукові праці прові-

дних фахівців у галузі адміністративного права В. Авер'янова, О. Бандурки, Д. Бахраха, Ю. Битяка, І. Голосніченка, Є. Додіна, С. Ківалова, В. Колпакова, А. Комзюка, Д. Лук'янця, О. Музичука, Н. Христинченко та інших. Однак, незважаючи на велику кількість наукових досліджень, окремі аспекти цієї проблематики знайшли лише фрагментарне висвітлення і недостатньо торкаються правових засад закріплення та регламентації міжнародних стандартів у сфері адміністративної відповідальності в чинному законодавстві України.

Метою нашої статті є дослідити поняття та форми закріплення міжнародних стандартів у сфері адміністративної відповідальності, для досягнення якої проведемо аналіз міжнародних нормативно-правових актів і запропонуємо їх видову класифікацію.

Виклад основного матеріалу. Зазначимо, що адміністративна реформа, розпочата в Україні в 1998 році, метою якої є поетапне створення такої системи державного управління, яка